

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina :

Pred pomladansko setvijo. — Uspeli nadaljnjih poizkusov z umetnimi gnojili v radovljiškem srezu. — Gnojite travnike pozimi in pomladi z gnojnicami! — Marijadvorska ali bela goveja pasma. — Lotimo se ovčereje po strmih legah. — Peronospora, oidij in stimulacija na vinski trti. — Škropimo sadno drevje. — Mlekarsko zborovanje v Ljubljani. — Vinski sejm v Središču. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Književnost. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Pred pomladansko setvijo.

Inž. Sadar, Maribor.

Tekom meseca februarja si dober gospodar pripravi semensko žito za pomladansko setev. Čeprav je varčnost jako lepa lastnost, je vendar pri semenu ne morem priporočati. Najboljše žito je ravno dobro za seme. Kmetovalec mora pomisliti, da je mlada rastlina navezana prve dni le na živež, ki je nakopičen v zrnju. Čim več ga je, tem bolje za rastlino, ki lahko in hitro požene močne koreninice in prične prej s samoprehrano. Če pa posevek hitro odžene, je s tem že veliko pridobljenega. Slabotne rastline bi prej ali slej propadle in so krepkim le v napotje. Bolje je, da sejemo na 1 ha 160 kg najboljšega semena nego 200 kg takega, ki vsebuje 40 kg slabih ali celo plevelnih zrn. Za teh 40 kg bi nam bili prasiči bolj hvaležni kakor njiva.

Žal, da seje tu in tam naš kmetovalec tak semenski ričet, da izgleda polje kakor pisan nasad. Kokalj, grašica, mak, plavica, gorjušica, srakoperec v žitnem polju sicer razveseljuje oko mladine, toda kmeta mora to jeziti! Poglej natančneje kaj seješ! Preberi za poskus pol litra pšenice, ki si jo namenil za seme in našel boš v njem vse polno slabega zrnja in plevela.

Tako žito mora na vsak način na trijer, ki od strani iz žita plevel, vse slabo zrnje in povrhu še prebere semensko blago v najdrobnejše, srednje debelo in debelo zrnje. Prvo pokrmi, drugo zmeli za kruh, najboljšo pa posej!

Mnogi želijo menjati seme. To menjavanje je prišlo menda že v modo. Ne obdelajo njive pošteno,

prav ne kolobarijo, ne čistijo semena, ne gnojijo prav in če je letina slaba, je pa **seme** krivo.

Menjava semena še ne jamči za večji pridelek, ima pa lahko dvojni namen: ali zamenjamo le semensko blago iste sorte n. pr. domače pšenice za domačo, ali pa zamenjamo sorto n. pr., da si namesto domače sorte nabavimo banaško pšenico.

Opazujemo, da pridelki popuščajo, če sejemo vedno isto seme, n. pr. vedno lastno domače žito. Če je ta pojav posledica slabo čistjenega, bolnega, slabo prebranega semena, nezadostnega gnojenja, slabega obdelovanja ali nepravilnega kolobarjenja, moremo povečati pridelek, če zamenjamo semensko blago, toda dvignemo ga **le za par let**, ne pa za trajno. Navadno je menjava semena potrebna le tamkaj, kjer vsled slabih vremenskih vplivov (poleganja, rje, poganjanja na bilki) žanjemo slabo zrnje. V takih nezanesljivih krajih je prav, da si prihranimo nekaj semena iz dobrih let za naprej, ker tudi še drugo leto dobro kali.

Za seme ni jemati zgubančenega, ne prav barvnega, zatohlega ali plesnivega semena: ti znaki nam pričajo, da je žito trpelo na njivi, v skednjih, pri mlačvi ali pa v kašči. Mlatilnice seme lahko zdrobijo, zmečkajo, če prav ne uravnomo razdaljo koša ob bobnja. Močno trpi na ta način tudi oves.

Menjava sort je pa nekaj drugega. — Če dodelanje sorte vkljub skrbnemu pridelovanju ne dajejo zaželeno dobrega pridelka, si mora kmetovalec poskušati nove, dobičkanosnejše sorte. Teh je v semenski trgovini že veliko število, vendar pa ni vsaka sorta prikladna za vsak kraj, ker ima vsaka sorta svoje posebne zahteve glede na zemljo, podnebje, nadmorsko višino, lego, množino padavin, obdelo-

GNOJITE S TOMASOVO ŽLINDRO TRAVNIKE!

vanje, gnojenje in ker imajo tudi različno odpornost za mraz, bolezni itd.

Preden se odločiš za novo sorto žita, se posvetuj z izkušenim veččakom in poskusi najprej v majlem! Ne nasedi kričeči reklami ali nizki ceni!

Uspehi nadaljnjih poizkusov z umetnimi gnojili v radovljiškem srezu.

Drž. ekonom Josip Sustič.

Gnojilni poizkusi so se izvršili tudi na travnikih z visoko nadmorsko lego. Ti poizkusi so pokazali, da je dobičkanost umetnega gnojenja na travnikih, iežečih 1000 metrov visoko, dokaj dvomljive vrednosti, in sicer v glavnem zaradi dragega dovoza gnojil. V višjih legah so kompost, hlevski gnoj in gnojnica najprimernejša gnojila za travnike. Vendar so tudi v višjih legah umestni natančni gnojilni poizkusi. V omenjenem slučaju je bil na dveh parcelah uspeh umetnih gnojil še znaten.

Prvi poizkus gnojenja na travniku s srednje glinasto, globokejšo zemljo.

- a) Na negnojeno parceli se je pridelalo ob dveh košnjah na 1 ha. 53 q sena
b) Na parceli, gnojeno s 300 kg kalijeve soli in 300 kg superfosfata se je pridelalo 67 q sena
torej za 14 q več.

Če preračunamo vrednost večjega pridelka in ga primerjamo s stroški gnojenja, se pokaže sledeč uspeh:

1. vrednost večjega pridelka na 1 ha, t. j. 14 q sena po 75 Din 1.050 Din

2. Stroški gnojenja znašajo za 1 ha:
300 kg kalijeve soli po 1.60 Din 480 Din
300 kg rudn. superfosfata po 1 Din 300 „
za prevoz gnojil 100 „
za trošenje gnojil 30 „

Skupni stroški: 910 Din

3. Obračun:

Kosmati dohodek znaša 1.050 Din
stroški gnojenja 910 „

Čisti dobiček 140 Din

Pri **drugem poizkusu**, kjer se je gnojilo s kalijevo soljo in apnenim dušikom, se je pridelalo 17 q sena več, toda visoka cena za apneni dušik in drag prevoz sta onemogočila čisti dohodek. Iz tega se lahko sklepa, da je za višje lege najbolj dobičkanosna uporaba doma pridelanih dušičnatih gnojil (gnojnica!).

Pri **tretjem poizkusu** gnojenja na glinasti, a plitkejši zemlji sta se uporabila kalijeva sol in apneni dušik z uspehom:

- a) Na gnojeno parceli se je pridelalo ob 2 košnjah na 1 ha 90 q sena
b) Na parceli, gnojeno z 200 kg kalijeve soli in 150 kg apnenega dušika se je pridelalo 108 q „
torej za 18 q več.

Z obračunom vrednosti večjega pridelka in primerjanjem s stroški gnojenja, najdemo sledeč uspeh:

1. Vrednost večjega pridelka na 1 ha, t. j.

18 q sena po 75 Din 1.350 Din

2. Stroški gnojenja za 1 ha:

200 kg kalijeve soli po 1.60 Din 320 Din
150 kg apnenega dušika po 3.20 Din 480 „
prevoz gnojil 100 „
trošenje gnojil 30 „

Skupni stroški 930 Din

3. Obračun:

Kosmati dohodek znaša 1.350 Din
stroški gnojenja 930 „

Čisti dobiček 420 Din

Gnojilni poizkus pri domači detelji s kalijevo soljo in superfosfatom je uspel zelo dobro, iz česar se lahko sklepa, da se gnojenje detelje s kalijem in fosforovo kislino zelo dobro izplača.

Poizkus pri domači detelji se je izvršil na globokejši, srednje ilovnati, humozni zemlji.

- a) Na negnojeno parceli se je pridelalo ob treh košnjah detelje na 1 ha 86 q sena
b) Na parceli, pognojeno s 300 kg kalijeve soli in 300 kg rudn. superfosfata se je pridelalo 146 q sena
torej za 60 q suhe detelje več.

Če preračunamo vrednost večjega pridelka in ga primerjamo s stroški gnojenja, se pokaže ta-le uspeh:

1. Vrednost večjega pridelka na 1 ha, t. j.

60 q suhe detelje po 90 Din 5.400 Din

2. Stroški gnojenja na 1 ha:

300 kg kalijeve soli po 1.60 Din 480 Din
300 kg rudn. superfosfata po 1 Din 300 „
prevoz gnojil 50 „
trošenje gnojil 40 „

Skupni stroški: 870 Din

3. Obračun:

Kosmati dohodek znaša 5.400 Din
stroški gnojenja 870 „

Čisti dobiček znaša 4.530 Din

Gnojite travnike pozimi in pomladi z gnojnico!

Najvažnejše za kmeta - živinorejca je zadostni pridelek dobre krme. Ugoden vpliv gnojnice na rast trav in detelj je že odnekad znan. Zato se gnojnica v vseh gospodarsko - visoko stoječih deželah jako ceni in se postopa ž njo kar najbolj skrbno. Gnojnica ali scalnica vsebuje vsa potrebna hranila za rastline v taki obliki, da jih korenine lahko hitro vpijajo. To velja za dušik, kalij in fosforovo kislino.

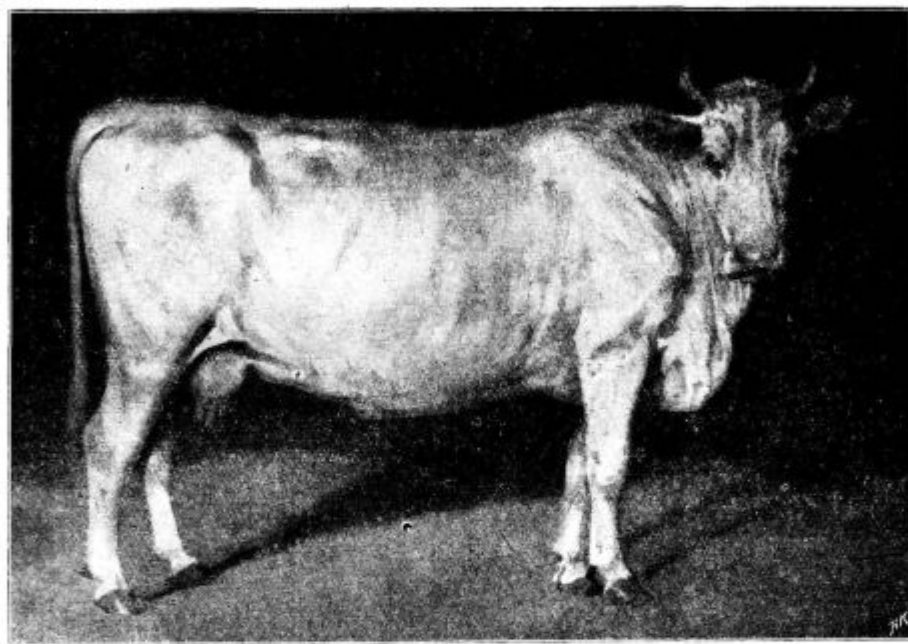
Dušik je najbolj važen, ker je potreben za tvorbo beljakovin, ki so predvsem merodajne za tečnost krme. Beljakovine služijo v živalskem telesu za tvorbo mesa in mleka. Kalij potrebuje rastlina za zgradbo svojega telesa in tistega staničja, ki pomaga rastlini, da lažje prenaša zimski mraz in slano. Fosforne kisline, ki je potrebna za zgradbo plodu, je v gnojnici jako malo. Ako dodamo gnojnici za 1 ha travnika 300—400 kg superfosfata, dobimo nepričakovano lepe uspehe.

Najlažje se prepričamo o vrednostni gnojnice, ako gnojimo ž njo slabe travnike, na katerih se pridelava sedaj komaj po 10—20 q sena in otave na 1 ha. Če pognojimo take travnike z zadostno množino gnojnice, s 400 hl na 1 ha, lahko dobimo **dvojen**, da, celo **trojen** pridelek sena. Obenem se pa izboljša tudi kakovost, t. j. tečnost sena. In še več! Z gnojnicco pognojeni travniki mnogo bolj prenašajo sušo, zelenijo do pozne jeseni in dajejo dobro pašo. Spomladi pa mnogo preje ožive.

Seveda vpliva tako ugodno samo gnojnica, ki jo shranjujemo v nepropustnih in pokritih jamah. Še pri takem shranjevanju gnojnice se nekaj njene vrednosti izgubi, ker izhlapi del dušika v obliki amoniaka. Ta izguba dušika znaša letno, kakor so dognali strokovnjaki sledeče vrednosti: pri kravi 220 Din,

sednjo Avstrijo. V Avstriji jo najdemo v vzhodnem delu Koroške in v bližnjih delih Gornje Štajerske. V Jugoslaviji pa jo je največ v mariborski oblasti, v nekdanji Spodnji Štajerski. — Čistokrvna in nepomešana se goji v okrajih: Gornji grad, Šoštanj, Slovenjgradec, Prevalje, Marenberg, Slov. Bistrica, Sv. Lenart v Slov. goricih. V okrajih Maribor, Ptuj, Gornja Radgona in Ljutomer pa je več ali manj pomešana z drugimi plemeni.

Marijadvorska goved je bele ali žemljaste barve²; žemljasta barva je zadnje čase bolj priljubljena. Smrček je svetle barve. Rogovi in parklji so rumeni kakor vosek. Glava je razmeroma dolga in ozka, rogovi fini. Hrbet je pri boljših živalih raven. Prsa so globoka in srednje široka. Mišice so dobro razvite; noge so dolge in srednje močnih kosti. Vi-

Pod. 2. Marijadvorska pasma.

pri konju 185 Din, pri svinji 45 Din. Zato se v deželah z visokorazvitim poljedelstvom trudijo strokovnjaki, da bi iznašli način popolne ohranitve (konzerviranja) gnojnice. Tako n. pr. vlivajo v gnojnične jame olje, ki ostane na površju in ki napravi tenko plast, katera zadržuje nadaljnje izhlapevanje.

Kako se pa pri nas po vaseh ravna z gnojnicco? Koliko neprecenljivih snovi za rastline se izgubi po cestah in jarkih! Malokdo polaga na svoji kmetiji potrebno važnost na gnojnicco, pač pa kupuje za drag denar umetna gnojila, ki so sicer zelo važna, pri katerih pa bi lahko nekaj prihranili, ako bi skrbno uporabljali vsa domača gnojila, ki se nam tako-rekoč zastonj ponujajo.

Inž. Teržan.

Marijadvorska ali bela goveja pasma.

Ta pasma je kot domača bela živina¹ poznana po vsej Štajerski. To je domačegrudna goved, kakor se je tekom stoletij sama razvila.

Marijadvorska goved je razširjena na štajerskem ozemlju, ki sega deloma v Jugoslavijo, deloma v so-

sokost vihra pri odraslih kravah znaša okrog 140 cm, voli pa dosežejo celo do 170 cm. Krave so težke okoli 500—550 kg, biki in voli seveda mnogo več.

Tri lastnosti zahtevamo od dobre goveje živine, ki ni enostransko vzgojena. Prvič naj bo dobra za vprego, drugič mora biti rastna in mora dati dovolj mesa in tretjič zahtevamo čim več mleka. Bela pasma ima vse tri lastnosti. Najbolje razvita je sposobnost za delo: voli so močni in vztrajni in razmeroma hitri.

V drugi vrsti cenimo meso. Teleta sicer ob običajnem bornem krmiljenju bolj počasi rastejo, vendar se odrasla žival dosti dobro opita in daje potem izredno nežno in fino meso svetle barve. Glede kakovosti mesa prekaša vse druge pasme, katere gojimo v Sloveniji.

Kar se tej pasmi najbolj očita je slaba mlečnost. Res je, da marijadvorska krava ne spada med najboljše molznice. Temu pa ni kriva pasma, ampak gospodar, ki ne skrbi dovolj za razvoj te lastnosti. Sicer pa tudi mlečnost ni tako slaba, kakor se splošno sodi. V dokaz nekaj vrlo zanimivih števil iz prvega letnega zaključka rodovniškega društva, ki se je ustanovilo v Friesachu na Koroškem in ki že šteje 3000 vpisanih in kontroliranih krav.

² Ali pšenične barve. (Ured.)

¹ Na Dolenjskem imenujemo to barvo „plavo“; krave so plavke, voli pa playci. Mariborska oblast ima od vse govedi 33 odstotkov te živine, t. j. približno 70.000 glav. (Op. ured.)

Najboljša mlečnost posamezne krave znaša 3995 ali okroglo 4000 l. Najslabša mlečnost ene krave pa je bila 750 litrov. Bolj zanimive so najvišje in najnižje povprečne količine mleka, ki so jih merili v raznih hlevih. Najvišja **povprečna molža v enem hlevu se je ugotovila na 3367 litrov**. Najnižja molža v enem hlevu je znašala povprečno 1699 ali okroglo 1700 l.

Merodajna je seveda povprečna količina mleka, ki se je izračunala od vseh 3000 v rodovniku vpisanih krav na 2406 litrov. Če vpoštevamo v splošnem slabo krmljenje, je to dosti lepa mlečnost. Če bodo na Koroškem započeto delo plemenskega odbiranja smotreno nadaljevali, dosežejo lahko **brez pretirano močnega krmljenja tekom nekaj desetletij povprečno letno molžo 3000 litrov**. Potrebno je samo, da slabe molznice, ki krme z mlekom ne poplačajo, odstranijo. Zarod, posebno bike, pa vzgajajo le od najboljših molznic vsega rodovniškega društva.

Iz vsega vidimo, da nam je dal Bog lepo in koristno živino. Od nas pa zavisi, da dosežemo v kratkem še mnogo večjo hasnovitost, predvsem pa višjo mlečnost.

Nekaj pa bodi povedano ljubiteljem vsega tujega in oboževalcem tujih pasem. Bela pasma je trdna, skromna in vseskozi zdrava. Pri toli hvalisanih montafoncih in simodolcih hudo razširjena jetika je našim belkam skoro nepoznana. Ostanimo torej pri naših domačegrudnih belih kravah in pustimo tujo, razvajeno, mehkužno in bolešno navlako. Naj imajo tuje pasme sijajno preteklost in lepo sedanost, bodočnost pa bo naša z ozirom na naše podnebne in gospodarske razmere. Ohranimo naši žemljasto beli govedi njene vrline, ki jo odlikujejo napram drugim plemenom. Zavedajmo pa se končno tudi naše naloge, da boljše razvijamo in stopnjujemo mlečnost.

Naš cilj bomo dosegli, če poskrbimo predvsem za sledeče: Teleta pustite dolgo pri materi, odstavljena teleta krmite čim najbolje, mladi živini pa poskrbite pašo skozi vse leto. Pridelujte več in boljše krme na travnikih s pravilnim gnojenjem (ureditev gnojšč) in zgodnjo košnjo ter pridelujte na njivah krmno peso za zimo. Čimprej se morajo ustanoviti krajevna rodovniška in kontrolna društva, da vse slabe živali odstranimo, dobre pa razširimo. Krave pripuščajte le k najlepšim in najboljšim bikom, ki izvirajo od prvovrstnih molznic.

Če vse to upoštevate, bo kmalu več mleka in s tem tudi več denarja pri hiši. V mladosti dobro krmljena teleta se pa bodo tudi hitreje in bolj razvila in bodo dajala še boljše živali.

Ob koncu še eno besedo: Vi, vsi, ki podcenjujete domačo živino, ali ne ljubite svoje domovine? Ali vam ni draga zemlja, kjer se dviga mogočno zeleno Pohorje, kjer se razprostirajo ljubke Slovenske gorice? Ali bi zamenjali svojo rodno grudo za tujo zemljo? Gotovo ne! Vedite pa, da je naša bela živina del naše domovine, ki je vzrastla na domačih tleh kakor tisočletna lipa. Ali jo hočete posekati?

Za naše gospodarske prilike je torej bela pasma prav prikladna in naj ostane v svojem dosedanjem ozemlju. Naša častna naloga pa bodi, da to čestito dedščino naših pradedov stopnjoma izboljšujemo, jo spravimo na višjo stopnjo hasnovitosti in s tem dokazujemo, da smo pravi in razumni živinorejci!

Martin Zupanc,

strok. referent za živinorejo.

Lotimo se ovčjereje po strmih legah!

Danes je treba kmetovalcu večjih dohodkov, da krije vsakdanje stroške. Če dohodki ne zadostujejo, stroški se pa ne zmanjšajo, pride kmetija iz ravnotežja, se obremeni z dolгови in gre rakovo pot.

Da se zadolževanje prepreči, je potrebno podvojenega dela in intenzivnega izkoriščanja vse obdavnene zemlje, tudi najslabše zemlje, in skrajne štednje in varčnosti. Velik pripomoček za intenzivno izkoriščanje najslabše zemlje je ovčjereja, le žal, da se tej panogi posveča tako malo pažnje. Kmetovalec mora plačati davke od vse svoje zemlje, tudi od najslabše; gledati mora zaraditega, da tudi od te zemlje dobi odgovarjajoče dohodke.

Ravno najslabša zemlja, tiste velike strmine, ki so govedi nedostopne in z grmovjem porastli pašniki, ki ne dajejo nikakega užitka in katerih imamo v Sloveniji na tisoče ha, se dajo z ovčjerejo najbolj izrabiti. Ako bi se kmetovalci, ki posedujejo taka zemljišča, poprijeli ovčjereje, bi prišel marsikak tisočak več v njihov žep in bi v vsej Sloveniji znašal lepe milijončke dinarjev; s pridelano volno bi pa lahko krili velik del naših potreb, ker bi se predelala v trpežno blago v naši domači industriji. S tem pa ne bi bilo pomagano samo kmetovalcem, marveč bi se za mnogo povečala tudi vrednost vsega našega narodnega premoženja, ker bi se skrčil uvoz tujega tkanega (tekstilnega) blaga, ki gre v milijone in milijarde. Kmetovalec bi doma pridelal surovino za naravno trpežnejše obleke, vsaj je znano, da je danes ravno strošek za obleko eden najboljčutnejših.

Oglejmo si nekoliko bližje ovčjerejo in njene koristi. Ovčjereja je izmed vseh panog živinoreje najpreprostejša. Ona ne zahteva visokega kapitala in ne posebnega znanja. Ako ovčjerejec obvlada glavna vodila umne živinoreje, zlasti da skrbi za letno zamenjavo ovnov (v svrhu preprečenja krvnega sorodstva) in da živali za plemo pravilno odbira, pa je domalega dosti.

Začetnik naj si priskrbi predvsem dobro plemo. Z malim denarjem¹ si lahko nabavi par ovac in enega ovna jezerske pasme, ki je priznana najboljše slovenska pasma. Ta ovca, ki je vajena najslabših razmer, se je povsod vrlo dobro obnesla in udomačila. Odrasle živali z 2 leti tehtajo 50—80 kg, ovni pa 80 do 100 kg in tudi več. Živali so skrajno utrjene in proti boleznim neobčutljive, zadovoljne so tudi z najslabšo hrano. Povoljno uspevajo na težkodostopnih pašnikih, četudi so brez vode (samo da dobijo jutranjo roso). Pozimi se zadovoljijo z najslabšo krmo. Zelo v slast jim gredo okleški ali vejniki (frod). Skrbeti je, da pripravimo vedno dovolj vejnikov, da pri uporabi sena ne oškodimo govedi. Samice, ki se navadno plemenijo še pred letom, kotijo najčešče po dvakrat v letu in skoraj vedno dvojčke, ki se razvijejo vrlo hitro. Čreda se torej letno vsaj potroji.

Striženje ovac, pri katerem je treba nekoliko ročnosti, se mora praviloma vršiti trikrat na leto, in sicer v septembru, februarju in maju. Odrasla ovca jezerskega plemena daje pri vsakokratni strižnji povprečno pol kilograma prvovrstne volne, letno torej

¹ Jezerske ovce se dobe po 6—6½ Din za kg. Naročniki naj se obračajo na podpisane do 1. marca t. l. in naj dajo po 150—200 Din are.

1½—2 kg; so pa tudi živali, ki dajo po 3 kg volne letno.

Za 1 kg dobre volne se dobi 1 m, pri prav dobri pa tudi več trpežnega prvovrstnega sukna, ki daleč prekaša tuji drag proizvod, zlasti pa italijanskega. Sukno izdelujejo domače tvornice proti primerni odškodnini.

Kmetovalec, ki ima 10 ovac, dobi letno povprečno 15 kg volne, ki zadostuje za napravo pet trpežnih oblek; stane pa vsa predelava surove volne in delo obleke približno vrednost dveh oblek. Lahko pa tudi ženske pletejo potrebne nogavice in jopice, za kar je pozimi najugodnejši čas. Ovčjerejec se lahko dobro in ceno oblači, kar je velika postavka za posameznega posestnika, vsaj je znano, da ravno obleka močno obremenjuje naše kmetovalce.

Ovčjereja je zaradi hitrega razmnoževanja ovac, zaradi cenene prehrane in velike vrednosti volne vsega uvaževanja vredna. Ona nam priporoča izkoristiti najslabše prostore, da dvignemo dosedanje dohodke, dočim nam po drugi strani pomaga zmanjšati izdatke. Iz vseh teh razlogov jo lahko po pravici imenujemo hranilnico hribovskih kmetovalcev.

Okr. ekonom **Hladnik**, Kranj.

Peronospora, oidij in stimulacija na vinski trti.

Direktor Andrej Žmavec, Maribor.

Srednja vinarska in sadlarska šola v Mariboru je tudi leta 1925. preizkušala razna sredstva, ki jih preračunljivi svet toliko priporoča proti najnevarnejšima boleznima vinske trte, proti peronospori in oidiju; poleg tega je izvršila poizkuse z 10% raztopino kajnite v svrhu stimulacije, t. j. pobude ali draženja rastlinskega staničja k večji delovnosti.

Za vse to je služilo 23 poizkusnih parcel, vsaka s 70 do 100 trsi. Poizkusi so se vršili istočasno pod strokovnim vodstvom in sploh kar mogoče točno. Isto velja za poznejša opazovanja in primerjanja uspehov.

O podrobnostih ne bom razpravljaj, marveč priobčujem prav nakratko uspehe, predpostavljajoč, da je način priprave in uporabe teh sredstev bralcu znan:

Proti peronospori sta modra galica (98/99 %-na) in bosnapasta enakovredni sredstvi, samo se mora ½ do 1 kg bosnapaste na 100 l vode več jemati kakor modre galice. Novejše sredstvo „kurtakol“ nemškega izvora je tudi uporabno, „Horstov bakreni preparat“ pa ne in moramo pred njega splošno uporabo v dosedanji kakovosti resno svariti. Dodatek ½% galuna h galičnoapneni brozgi ni povečal njene učinkovitosti.

Proti oidiju je še vedno žveplo prave kvalitete dvakrat rafinirano, zmleto in ventilirano z 80 do 90 šanslovih stopinj) na prvem mestu, potem sledi suliokol (žveplo v koloidnem stanju), ki se ga pa mora več jemati, nego priporočajo prodajalci, torej ¼ do ½%, kar pa stvar zopet silno podražuje. Natrijev thiosulfat (saloidin) letos ni mogel pokazati učinka, ker tudi na dotični kontrolni parceli ni bilo oidija.

Proti peronospori in hkrati proti oidiju se je reizkušal žveplobakreni prašek iz Karlovca „Verdolle“,

katerega učinek je proti peronospori popolnoma nezadovoljiv, proti oidiju se pa ni mogel presoditi, ker se oidij na dotičnih parcelah sploh ni pojavljal.

Stimulacija z 10% raztopino kajnite se ni obnesla: ni se pobujalo rasti, niti kvara po peronospori ni bila manjša kakor na neškropljenih ali pomanjkljivo škropljenih trtah — enako — dali so bile enkrat ali dvakrat namazane s priporočeno raztopino.

Poizkusi z navedenimi in še z drugimi novimi preparati se bodo nadaljevali. Nekateri malo- ali ničvredni preparati se včasih ponovno pojavljajo na trgu pod drugimi, še bolj vabljivimi imeni. Pri tem zasluži brezvestna spekulacija, lahkoverni vinogradnik pa ima ogromno škodo.

Škropimo sadno drevje!

Marsikdo se začudeno spogleda, ako sliši ali čita, da bo treba tudi sadno drevje škropiti. A vendar je to istina. Mi moramo začeti s škropljenjem sadnega drevja. Brez škropljenja ni v sedanjih časih pričakovati uspehov pri sadjarstvu. Saj so bili pred 30 leti naši vinogradniki tudi mnenja, da ne bo treba trt škropiti. Sedaj jih pa le radi škrepe in ni dobiti niti enega vinogradnika, ki bi se držal starih navad in bi trt ne škropil. Počasi korakamo sadjarji za vinogradniki. Lahko pa trdim že v naprej, da bo v teku 10 let tudi v tem oziru vse drugače.

Brez oklevanja in velikega pregovarjanja ali je škropljenje drevja potrebno ali ne, opozarjam mirnim srcem naše kmetovalce-sadjarje, naj se lotijo čimprej škropljenja, vsaj svojih najboljših sort.

Naše kmetijske izkušnje se pač leto za letom množijo. Tako je tudi škropljenje drevja nekaj novega, kar moramo kot napredka željni gospodarji vsaj poizkusiti. Napravimo majhen poizkus s tem, da poškopimo vsaj par dreves pozimi s 5—10% arborinom, preden postane drevje meženo. Ta poizkus bo pokazal, ali zimsko škropljenje kaj pomaga ali ne.

V naprej pa smo lahko prepričani, da zamorimo s takim škropljenjem razne opasne sadne škodljivce, kakor so: zimska zalega krvavih uši, raznobarvnih listnih uši, skritih kaparjev ter razne druge golazni, ki uničuje letine pri sadnem drevju.

F. Kafol.

Mlekarsko zborovanje v Ljubljani.

Premalo urejene in nezdrave razmere, ki so zavladale pri našem mlekarstvu po deželi in ki se kažejo v zastajanju mleka in v slabih mlečnih cenah kakor tudi v pomanjkljivi organizaciji mlekarstva, so dale mlekarskemu društvu v Ljubljani povod, da je sklicalo 10. jan. t. l. v Ljubljano shod mlekarkov, mlekarskih organizacij in živinorejcev k skupnemu posvetu, kaj bi bilo ukreniti, da se prepreči nengoden položaj našega mlekarstva. Shoda se je udeležilo nad 100 zastopnikov z vseh strani ljubljanske oblasti. Udeležili so se shoda kot zastopnik Velikega župana živinorejski referent Černe, dalje predsednik Kmet. družbe Sancin, podpredsednik Pipan, tajnik inž. Lah, kmetijski svetnik Rohman, drž. mlekarski instruktor Peve, zastopnik Zveze slov. zadrž. ravnatelj Trček, ravnatelj Združenih mlekaren Tome in drugi.

Predsednik Mlekarskega društva **Florijančič** je pozdravil navzoče in poudarjal pretečo mlečno krizo, ki se pojavlja vsled pomanjkanja izvoza in narasle produkcije mleka in ki

se kaže po deželi v nizkih cenah mleka. Najti je pota, da se ta kriza odpravi.

Mlekarski inštruktor **Peve** je nato kot glavni poročevalec podal obširen referat o razvoju in stanju našega mlekarstva napram drugim državam. Navedel je, da dobe naši mlekarski obrati okrog 20 milijonov litrov mleka na leto. Od tega se porabi 12 milijonov litrov za preskrbo mest, 6 milijonov za napravo sira in 2 milijona za izdelovanje masla. Sira se izdelava okrog 30 vagonov, od tega 12 vagonov v Bohinju. Mleko, ki ga porabijo in uporabijo kmetovalci za mlečne izdelke sami, ni pri tem vračunljeno. Na izvoz mleka v Avstrijo, ki je dosegel l. 1924. 25.000 kg, ni v bodoče računati. Za izvoz mlečnih izdelkov manjka kvalitete in organizacije. To treba izpopolniti. Švica bi bila lahko najboljši odjemalec za naše maslo. V južne kraje bi lahko izvažali sir in kondenzirano mleko, kakor izvažajo Srbi v veliki meri sir „kačkavelj“. — Zaključek temeljitega poročila, ki je trajalo skoro 1½ ure, je bil sledeč: 1. je treba ustanoviti mlekarsko društvo za Slovenijo, 2. organizirati je dobre centrale za predelavo in izvoz mleka in mlečnih izdelkov, 3. otvoriti je čimprej mlekarsko in sirarsko šolo in 4. dvigniti je mlečnost krav.

Vnela se je na to živahna debata, v katero so posegli Ivan Ažman iz Hraša, Val. Babnik iz Šiške, Ign. Dolničar iz Smartnega, šef Ivo Sancin, kmetijski svetnik Rohman, Ivan Pipan iz Vižmarjev, Gubanc iz Gorič, Starman iz Škofje Loke, predsednik Florjančič, instr. Peve, J. Lovrač iz Izlake, Fr. Kristan iz Vodice, veter. Černe, ravn. Trček in drugi.

Iz debate je izvenela zahteva po skupni organizaciji vseh mlečnih producentov in po čimprejšnji ustanovitvi mlekarske šole, da se vzgoje potrebni mlekariji in sirarji, ki so nujno potrebni za izboljšanje mlekarstva po deželi.

Po tri in polurnem zborovanju se je nato soglasno izvolil poseben pripravljalni odbor, kateremu se imajo prirediti tudi kmetijski strokovnjaki, Kmetijska družba in Zadruga zveza.

Vinski sejm v Središču.

V torek, dne 19. januarja leta 1926, se je v Središču vršil vinski sejm, ki je bil izredno dobro obiskan. Vinarska zadruga „Ljutomerčan“, ki ji načeljuje veleposestnik gospod Košar, ga je priredila z namenom, da seznani kupce s pridelki okoliških vinskih gor. Prireditve se je udeležilo veliko število kupcev in drugih interesentov iz Ljubljane, Gorenjske, Maribora in celo iz Avstrije, predvsem iz Grada. Dvorana v „Društvenem domu“ je bila natlačena, navzlic temu je šla pokušnja vin precej v redu.

Vinski sejm je otvoril g. Košar, pozdravil navzoče goste in poudarjal, da ima tamošnji okraj precej dobrih vin za odajo. Na to je v imenu Velikega župana govoril g. kmetijski svetnik inž. Zidanšek, ki je opozarjal na velik pomen takih prireditev za vinsko kupčijo in za prosep našega vinogradništva. Na to se je vršila pokušnja vin, pri kateri se je razvila kupčija. Tekom treh ur se je razprodalo čez 2000 hl vina, kar pomenja zadovoljiv uspeh te prireditve.

Pripomniti pa je, da uspeh sejma ne leži samo v kupčiji, sklenjenih ob tej priliki, ampak posebno v tem, ker so se kupci na sejmu seznanili z različnimi vrstami vin, pa tudi z vinogradniki, s katerimi so pozneje sklepali kupčije.

Naši vinogradniki so kmalu uvideli pomen vinskih sejmov, kajti sedaj jih hočejo prirediti tudi v Metliki, 28. t. m., v Gornji Radgoni 6. in 7. februarja, pozneje v Št. Ilju v Slovenskih goricah in morda celo v Ptuj za haloška vina. Take prireditve omogočajo predvsem inozemcem, da se spoznajo z našimi vini, pa tudi domačim trgovcem in kupecem, ki jim ni treba hoditi od posestnika do posestnika, ampak se jim nudi

prilika v enem dnevu pokušati vina iz širšega okoliša. Pa tudi vinogradnikom samim so taki vinski sejmi dobra šola, ker jim omogočajo spoznavanje dobrih vin in tudi ocenitev svojega lastnega pridelka. Na teh prireditvah se bodo naučili spoznavati vina in njih pogreške ter bodo izboljšali predvsem svoje kletarstvo. V tem pogledu je torej z zadoščenjem pozdravljati vinske sejme.

L.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“ in le na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti 3 dinarje za stroške.

Vprašanje 3. Kako zatrem robido? (J. K. v P.)

Odgovor: Robido (kopinjek) zatremo na ta način, da spomladi, na vsak način pa preden nastavi seme, porežemo njena stebila prav pri tleh. To delo je po potrebi ponoviti. T.

Vprašanje 4. Kako pokladam pieve konjem in koliko hrane potrebuje dnevno odrasli konj? (A. B. v T.)

Odgovor: Ako so ovsene pleve zdrave, jih pokladamo malo ovlažene med rezanico. Dnevno potrebuje srednje velik konj pri težkem delu 10 kg dobrega sena in 3 kg ovs, pri lahkem delu pa 7 kg dobrega sena, 4 kg ovsene slame in 1 kg ovs. Množina krme je v ostalem kajpada odvisna od velikosti živali, dela in kakovosti krmil.

T.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Kmetijski tečaji. Na državni kmetijski šoli na Grmu (Novo mesto) se vrše tekom tega leta naslednji tečaj za praktične gospodarje: 1. **Živinorejsko-mlekarski** tečaj 3 dni v februarju; 2. **vinarski** tečaj 2 dni v februarju—marchu; 3. **kletarski** tečaj tri dni v februarju; 4. **sadlarski** tečaj dva dni v marchu; 5. **tečaj za pridelovanje krme** dva dni v maju. — Kdor si želi enega ali drugega ali vseh tečajev udeležiti, naj se prijavi **najpozneje do 2. februarja** t. l. pri ravnateljstvu šole. Dan pričetka se mu bo pravočasno naznanil. Tečaj se bo vršil le, če se priklasi vsaj 20 udeležencev.

GOSPODARSKE STVARI.

Vinska razstava in vinski sejm v Gornji Radgoni. Vinogradniško društvo za Gornjeradgonski okraj priredi 7. in 8. februarja t. l. svojo prvo vinsko razstavo, združeno z vinskim sejmom v Gornji Radgoni v prostorih tukajšnje posojilnice tik kolodvora. Vsem obiskovalcem in posebno vinskim interesentom se bodo nudile razne izvrstne sorte našega vinskega okraja (okrog 200) po primernih cenah in ugodneje kakor drugod. Inserati v časopisih in vabila, ki se bodo razposlala po tu- in inozemstvu, bodo prinesla več podrobnosti. Za dobo razstave pričakujemo tudi poštovno vožnjo na naših železnicih v Gornjo Radgono in nazaj. K obilni udeležbi vabi Vinarsko društvo v Gornji Radgoni.

KMETIJSKE NOVICE.

VI. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejm v Ljubljani se vrši od 26. junija do 5. julija. Sejmska uprava prične v najkrajšem času z razpošiljanjem prijavnic in se naproša vse razstavljalce, da nemudoma prijavijo svojo udeležbo. Čimprej se zbere prijavnice, tem lažje in hitreje se more razdeliti razstavne prostore in izvesti čim boljše organizacijo. Ker so se

letos razstavní prostori znatno pocenili, si bodo gotovo večja podjetja najela obsežnejše prostore. V jeseni se vrši od 1. do 15. septembra velika Pokrajinska razstava vina, cvetja, sadja, goveje živine in konj, higijene, umetnosti.

Finančna delegacija opozarja, da je izšel v Uradnem listu, št. 117, z dne 31. decembra 1925, „Poziv našim državljanom, lastnikom **sporjenih** obveznic 2%nega **loterijskega posojila** iz leta 1881., 4%nega **konvertiranega posojila** iz leta 1895. in 4½%nega posojila iz leta 1909.“ — Občinstvo se opozarja, da ravna po tem razpisu.

DRUŽBENE VESTI.

† Josip Urbančič

V torek, dne 26. januarja leta 1926, je preminul Josip Urbančič, vpokojeni oskrbnik družbene drevesnice na Poljanah. Pokojnik je bil rojen 27. julija l. 1860, v Trnovem na Notranjskem. Posejal je deželno kmetijsko šolo na Slapu ter se pod pok. Dolencem izučil sadjarstva. Ta ravnatelj ga je nastavil na šoli kot drevesničarja, kjer je deloval do 10. januarja l. 1885. Tega dne je nastopil službo drevesničarja pri Kmetijski družbi v Ljubljani ter prevzel upravo drevesnice na Poljanah, ki jo je vodil do 1. avgusta l. 1925., ko je po 40 letih stopil v zaslužni pokoj. Pokojnik je bil vesten uradnik, izvrsten sadjarski strokovnjak in kot tak dobro poznan in čislán med sadjarji bivše Kranjske. Zdravja ni bil trdnega ter je že več let boledal na naduhi. V zadnjem času pa ga je napadla pljučnica, ki ji je po par dneh bolezni podlegel v 66. letu svoje starosti. Kmetijska družba bo težko pogrešala njegovo bogato strokovno znanje o vzgojevanju sadnega drevja, ki si ga je pridobil v svoji nad štiridesetletni praksi. Ohranila mu bo pa časten spomin! Slava mu!

KNJIŽEVNOST.

Uspešno gojenje konoplje. Praktično navodilo. Izdala Delegacija proizvajalcev čilkega solitra v Beogradu (Poenka-reova ul. 35). V tej najnovejši brošuri, ki ima 19 strani, je povedano vse, kar je treba vedeti, da se pridelek lahko dvigne in izboljša. Knjižica obsega sledeča poglavja: I. Splošni pogoji za uspešno pridelovanje konoplje. — II. Priprava za setev konoplje. (1. O kolobarjenju. 2. Gnojenje. 3. Priprava zemlje.) — III. Setev konoplje. (1. Izbor semena. 2. Čas sejanja. 3. Način, gostota in globokost sejanja. 4. Količina semena.) IV. Oskrbovanje konoplje. — V. Žetev konoplje. Knjižica je spisana v srbohrvatskem jeziku in se dobi pri Delegaciji proizvajalcev čilkega solitra v Beogradu brezplačno.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Na potu do močne edinstvene organizacije kmetijskih strokovnjakov naše države. Inspektor Nikola Petrovič, urednik „Ekonom“ v Beogradu, ki je bil nedavno v Mariboru, nam je sporočil vest o fuziji „Udruženja državnih ekonomov, poljoprivrednih činovnikov i službenika“ z „Udruženjem srpskih agronomov“ v Beogradu. V kolikor moremo presoditi, pomeni to fuzioniranje prvo etapo na potu do ustanovitve enotne organizacije kmetijskih strokovnjakov v naši državi. „Udruženje ekonomov“ itd. v Beogradu je izredno močna organizacija absolventov kmetijskih šol; šteje baje do 5000 članov. Ta šte-

vilčna jakost dokazuje, da imajo srbski tovariši mnogo, mnogo več zmisla za stanovsko organizacijo, nego pri nas. Naj bi to dejstvo odprlo oči onim mlačnežem pri nas, ki kličejo po organizaciji le tedaj, kadar so tangirani njih osebni interesi.

Osebna vest. Tovariši iz Maribora in okolice so izvolili načelnikom Mariborske sekcije društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo tov. inž. Vončino, profesorja poljedelstva na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. — **Tovariški sestanki v Mariboru.** Mariborska društvena sekcija ima svoj „jour fix“ ali družaben sestanek vsak prvi četrtek v mesecu ob 8. (20.) uri zvečer. Ob sestankih se vrše kratka predavanja. Prihodnji sestanek: 4. februarja 1926. v posebni sobi gostilne „Vinski hram“, Maribor, Vetrinjska ulica. Predaval bo tovariš Priol, profesor sadjarstva, o svojem poučnem potovanju na Holandsko. — **Elaborati.** Prosimo vse tovariše, ki so bili pritegnjeni k sodelovanju v razne odseke in odbore, da pospešijo izdelavo poverjenih jim elaboratov. — **Članarino 1926.** je plačalo doslej komaj ena petina društvenih članov. Apeliramo ponovno na vse kolege, da nam jo nakažejo čimprej; malenkosten letni prispevek 25 Din more pač vsakdor, ki ima količak zmisla za organizacijo in disciplino, utrpeti za svojo stanovsko matico. Da si prihranimo stroške razpešiljanja položnic, odnosno nakup in frankiranje poštnih nakaznic (po članstvu), se je posluževati ček. **položnic poštne hranilnice — podružnice v Ljubljani, ki se dobijo na vsakem poštnem uradu.** Seveda je te položnice primerno izpolniti, t. j. pripisati poleg drugega tudi to, da velja plačani znesek za društveni čekovni račun št. 12322.

URADNE VESTI.

POROČILO

o delovanju Kmetijske družbe za Slovenijo v l. 1923. in 1924.,
podano na rednem občnem zboru dne 17. dec. 1925.

(Dalje in konec.)

Pašniško posestvo Ivje. Pašnik Ivje ne izpolnjuje več svojega namena kot zadružni pašnik za okoliške živinorejce, ker imajo sami dovolj krme. Iz tega razloga je bila družba primorana oddati v najem košnjo na tem posestvu, in sicer potem javne dražbe. Oddale so se manjše parcele predvsem malim kmetom v tamošnjem okolišu, s čemer se je dosegel precej ugoden materijalen uspeh.

Pospeševanje kmetijskih panog.

Poljedelstvo. Družba je v tej dobi pospeševala poljedelstvo z dobavo dobrega semena in umetnih gnojil, z razširjevanjem dobrih kmetijskih strojev in orodja. Sedaj se dobe še vse vrste umetnih gnojil v poljubni množini. Njih uporaba se pa ne dviga tako, kakor bi bilo pričakovati.

Vinarstvo in kletarstvo. Ta panoga je ena izmed najintenzivnejših v našem kmetijstvu, zato ji je družba morala posvečati posebno pozornost ter zastopati koristi vinogradnikov. Družba se je zavzela za to, da se pri sklepanju trgovinske pogodbe z Italijo zabrani k nam uvoz italijanskih vin; skušala je doseči uvoz naših vin v Avstrijo in Češkoslovaško, kar pa vsled valutnih razmer in drugih ovir ni bilo mogoče doseči. Tudi ob drugih prilikah se je zavzela za interese našega vinarstva in kletarstva. Priskrbovala je sredstva za pokončevanje trtnih škodljivcev in sredstva, ki se uporabljajo v kletarstvu.

Sadjarstvo. To panogo je v toliko pospeševala, kolikor ji je dala možnost njena drevesnica in tudi s strokovnim poukom po deželi in v „Kmetovalcu“. V splošnem se pa z njo bavi Sadjarsko in vrtnarsko društvo, ki mu družba pomaga posebno pri oddaji tozadevnih potrebščin.

Konjereja. Družba je dovoljevala Konjerejskima odsekoma podpore za premovanje konj. Podpirala je in tudi sodelovala pri konjski razstavi l. 1924., prirejeni o priliki Ljubljanskega velesejma. Konjska razstava je podala pregled konjskega plemenskega materiala, posebno iz ljubljanskega okoliša.

Živinoreja. Družba je posvečala največjo skrb tej panogi z dobavo plemenskih bikov, merjascev, ovnov in petelinov ter z razdelitvijo podpor za plemenjake. Večji del podpor je dovoljevala država, ker družba nima lastnih sredstev, da bi mogla kriti take izdatke. Pač pa je sama z intenzivnim delom na tem polju in z manipulacijskimi izdatki žrtvovala mnogo v to svrhu. Pozneje je oblastna uprava prevzela to akcijo v svoje roke in ukinila družbi vse tozadevne podpore. Navzlic temu pa pospešuje še nadalje živinorejo, ker je ta za naše kmetijstvo najdobitikanosnejša panoga.

Blagovni promet.

Svoje strokovno delovanje na kmetijskem polju je družba podprla z blagovnim prometom, t. j. s posredovanjem nakupa in oddajo gospodarskih potrebščin svojim udom. S tem je družba uravnavala cene raznih kmetijskih potrebščin, ki bi jih drugače trgovci nagnali kvišku in izkoriščali kmeta. Najvažnejša je priskrba umetnih gnojil, ki jih je danes dobiti v poljubnih množinah in vseh vrstah. V l. 1923. je oddala med svoje ude 212 vagonov in l. 1924. 146 vagonov raznih umetnih gnojil.

Potrebna je bila tudi priskrba dobrega semena, da se izboljša domači pridelek. Družba je predvsem poskrbela za seme pšenice, rži, ječmena, ajde, krmilne pese, lucerne, detelje in travnega semena.

Izmed sredstev za pokončevanje rastlinskih škodljivcev je družba nabavljala svojim udom modro galico, žveplo, salojdin in druga sredstva. Skupno se je oddalo l. 1923. 6084 q in l. 1924. 2991 q raznih takih sredstev.

Vinogradniške potrebščine je imela tudi družba v zalogi in jih dobavljala udom, in sicer trtne škropilnice, žveplalnice, rafijo za vezanje trt, gumijevе cevi za cepljenje in razne druge predmete.

Močnih krmil je bilo v teh letih manj oddanih, ker je bila letina krme precej ugodna. Oddajala so se: lanene tropine,

klajno apno in ribja moka. Teh krmil je družba razposlala l. 1923. 441 q in l. 1924. 152 q.

Modernejši kmetijski stroji in dobro orodje spadajo k racionalnemu kmetovanju. Tudi te je družba dobavljala svojim udom, med temi posebno železne pluge raznih vrst, njivske in travniške brane, brzoparilnike, trijerje, trtne škropilnice, žveplalnice, kose, lopate, grablje in razne druge potrebščine.

Ves družbeni blagovni promet je razviden iz sledeče razpredelbe, ki pojasni v kakšni množini je bilo raznim strankam v teh letih oddanega blaga:

Leto	strankam	vagonov	blaga	pošiljatve	v vrednosti
1923.	24.720	269	29.666	12.726.402	
1924.	20.919	189	26.441	6.630.873	

Ti podatki nam nudijo slika delovanja blagovnega oddelka. Želeti bi bilo, da bi v bodoče podružnice same bolj skrbele za dobavo raznih kmetijskih potrebščin svojim udom, ki pričakujejo od družbe več kakor jim more sedaj nuditi ob nezadostnem sodelovanju podružnic.

S tem poročilom je nakratko očrtano delovanje Kmetijske družbe v letu 1923. in 1924.

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.
SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev običnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občinskih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občinski zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Koprivna, v nedeljo, 14. februarja 1926. ob eni popoldne pri mežnarju;

Prekopa, v nedeljo, 14. februarja 1926. ob treh popoldne v hiši načelnika;

Sv. Barbara v Halozah, v nedeljo, 14. februarja 1926. ob dveh popoldne pri Antonu Korenjaku.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 160, v M. 7):		
1 par dobrih konj	4.000 do 14.000	
Voli in krave (prigon v Lj. 89, v M. 453 glav):		
1 kg žive teže I.	8.50 do —	8.— do 16.25
1 „ „ II.	8.— do —	7.— do 8.—
1 „ „ III.	7.50 do —	4.25 do 7.—
1 „ „ kravo, klobasarice	3.— do 4.—	3.— do 4.—
Teleta (prigon v Lj. 8, v M. 6 glav):		
1 kg žive teže	9.— do 10.50	10.— do —
Prasiči (prigon v Lj. 21, v M. 332 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	— do 250—	— do —
1 „ 3—4 mesece „	— do —	350— do 38.—
1 „ 5—7 „	— do —	400— do 480—
1 „ 8—10 „	— do —	550— do 650—
1 „ enoletni „	— do —	1500— do 1600—
1 kg žive teže, debeli	— do —	11.50 do 12.50
1 „ mrtve teže, debeli	— do —	15.— do 18.—
Kože:		
1 komad konjske kože	— do —	85.— do 175.—
1 kg goveje kože	— do —	14.— do 16.—
1 „ telečje kože	— do —	22.— do 23.—
1 „ prasčje kože	— do —	9.— do 10.—
1 „ gornjega usnja	— do —	80.— do 110.—
1 „ podplatov	— do —	60.— do 80.—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	— do —	14.— do 25.—
1 „ „ kokoš	25.— do 35.—	30.— do 40.—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2.50 do 3.50	2.50 do 3.—
1 „ „ smetane	— do —	12.— do 16.—
1 kg črnega masla	50.— do 55.—	50.— do 60.—
1 „ „ surovega masla	40.— do —	45.— do 48.—
1 „ „ bohinjskega sira	35.— do —	— do —
1 „ „ sirčka	9.— do 10.—	4.— do 9.—
1 jajce	1.50 do 1.75	1.75 do 2.—
Žito in drugo:		
1 q pšenice	340.— do 350.—	275.— do 300.—
1 „ „ rži	260.— do 290.—	200.— do 250.—
1 „ „ ječmena	240.— do 260.—	200.— do 250.—
1 „ „ ovs	245.— do 260.—	230.— do 250.—
1 „ „ prosa	275.— do 300.—	250.— do 300.—
1 „ „ koruze (nove, sušene)	220.— do 230.—	200.— do 225.—
1 „ „ ajde	300.— do 325.—	225.— do 300.—
1 „ „ fižola, ribničan	350.— do —	250.— do 300.—
1 „ „ fižola, prepelčar	360.— do —	— do —
1 „ „ krompirja (novoga)	125.— do 150.—	75.— do 150.—
Krma:		
1 q sladkega sena	75.— do 80.—	65.— do 80.—
1 „ „ kislega sena	50.— do —	— do —
1 „ „ slame	50.— do —	45.— do 55.—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	160.— do 180.—	160.— do 180.—
1 „ „ mehkih drv	100.— do —	105.— do 120.—

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inzerat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{16}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{32}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato denar po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Deteljina, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljina semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba je letos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredelnost. Travnna semena dospo s parnikom prve dni februarja v Trst. Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč znaten popust:

domača detelja	98% Č	90% K	24.—	Din
lucerna	97% „	92% „	24.—	„
hmeljna lucerna	96% „	85% „	18.—	„
švedska lucerna	97% „	90% „	28.—	„
bela detelja	90% „	95% „	60.—	„
mačji rep	98% „	95% „	16.—	„
pasja trava	80% „	90% „	28.—	„
francoska pahovka	85% „	85% „	24.—	„
angleška ljulika	90% „	80% „	17.—	„
laška ljulika	97% „	95% „	17.—	„
travniška bilnica	98% „	92% „	29.—	„
travniška latovka	82% „	82% „	58.—	„
lisičji rep	75% „	75% „	60.—	„
mehka stoklasa	85% „	85% „	12.—	„
pokončna stoklasa	75% „	75% „	12.—	„
navadna šopolja	90% „	90% „	48.—	„
pasji rep	95% „	70% „	54.—	„
ovčja bilnica	70% „	85% „	25.—	„

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljinega semena.

Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kalijevih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg Din 26.—; II. za peščeno zemljo kg Din 24.—; III. za srednje težko temljo kg. Din 24.—; IV. za težko zemljo kg Din 22.—. Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 15.— za 1 kg.

Umetna gnojila za jesensko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 320.— za sto kg v vrečah po 85 kg, v pločevinastih posodah po Din 350.— za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 160.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 100.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 150.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 50 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 400.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat ital. znamke „Montecatini“ 16—18% po Din 100.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 95.— Din 100 kg franko Ljubljana.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2¼% dušika po Din 190.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg.

Thomasova žlindra za jesensko in zimsko gnojenje. Podružnice in posamezni udje naj čimpreje prijavijo svoja naročila, kajti le tako bo omogočeno zadostno in pravočasno preskrbovanje tega potrebnega fosforovega umetnega gnojila.

Pričakovano ukinjenje sedanje carine utegne nastopiti šele po preteku dvanajstin, zato z naročitvami ni odlašati onim, ki mislijo še tekom zime gnojiti z žlindro. Cena za žlindro znaša pri odjemu celega ali pol vagona franko kolodvor Ljubljana Din 138.— za sto kg, pri manjšem odjemu pa v skladišču Ljubljana Din 140. za sto kg.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljnate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh različno mešanih gnojil, in sicer: 1. za zeljnate rastline solato in paradižnike 12 kg in stane 1 kg 3.75 Din; 2. za špinačo in kumarce 6 kg in stane 1 kg 3.75 Din; za korenjske rastline, za krompir in čebulo 8 kg in stane 1 kg 3.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 5 kg in stane 1 kg 3 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovčah, konjih in prašičih. Bolna odrastla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 75 kilogramov po Din 4.50 kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—. Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 65.—. Poština posebej.

Antilaviv v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašiče, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih 100 gr Din 35.— za ½ kg Din 50.— ¼ kg Din 80.—

Antiklor (salojdin) po Din 5.50 za 1 kg. Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 250.— za komad. Eponit, vinski, po Din 65 za kg. Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 3 roglji po 13.— Din za komad. Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Gumijeve cevi za trtne škropilnice in za škropljenje zelenjavnih vrtoč (za priklop k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Jullien“ sredstvo za čiščenje vina v zavitkih po ½ kg Din 50.—, 1 kg Din 100.—.

Lopate ošiljene in za štihanje po Din 18 za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalnik za cvetlice (za suho žveplanje in za škropljenje) po Din 85.— komad.

Sadni mlini po Din 1500.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavč pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 34000.—.

Škarje za trte št. 37a po Din 30.—; št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobi pri Kmetijski družbi v škatljah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vrtnarsko orodje orig. tvrdke S. Kende & sin. Okulirni noži, cepilni noži, škarje po tvorniških cenah.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žage, vrtnarske po Din 15.— komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Brusni kamni, bergamaški po Din 9.— za komad.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 14 zobne po Din 13.—; 16 zobne po Din 15 za komad.

Gumijeve seski mali po Din 15.—, veliki po Din 30 komad. Heldovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3800.—.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošnate škropilnice po 10 l po 90 Din, lesene grablje po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din. Na zalogi so zopet škropilnice „Flora“, ki stane Din 350.— za komad, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem l. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcev, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalico po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želodcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 50 gr Din 24, po 100 gr Din 46, 250 gr Din 110.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 12 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 75 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din kg z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Zitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din.

Brzoparilniki:

„Alfa“ brzoparilnike pocinjene za 50 l po Din 1200.—, za 65 l po Din 1300.—, za 80 l po Din 1600.—, za 120 l po Din 2000.—, za 200 l po Din 3040. Ti brzoparilniki so pripoznani najboljše in najnovejšega sistema ter priporočamo interesom naj si te stroje ogledajo.

Posnemalniki.

Orig. „Alfa“ Laval Viola 60 l po Din 1625.—.

Orig. „Alfa“ Viola št. 4 po 100 l po Din 2000.—.

Pinje Alfa Separator št. 9 po 760 Din, št. 10 po 920 Din.

Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah:

na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H:F za gospodinjstva Din 620.—.

na uro 100 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K:I Din 1700.—.

na uro 130 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik K:2 za kmetije 4-7 krav Din 1900 ali isti stroj s postavkom Din 2950.

Posnemalnik „Titan“ od danske tvrdke „Aktieselskabet Titan“ København L za 150 l po Din 2500.—.

Poljedelski stroji.

Plugi:

Univerzalni plug D7 MN s kratko desko po Din 1150.

Univerzalni plug D7 MN z dolgo desko po Din 1150.

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920.

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Obračalni plug UW4 po Din 920.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plug za saditev krompirja po Din 560.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

Osipalnik HSE po Din 310.

Osipalnik HZL po Din 700.

Osipalnik manjši po Din 350.

Brane:

Njivska brana Z3 po Din 700.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 800.

Njivski skarifikator po Din 620.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Naročila na sadno drevje.

Iz drevesnice Kmetijske družbe se bodo oddajale v zgodnji pomladi sledeče vrste sadnega drevja:

1. **Visoke jablane:** Landsberška reneta, zlata parmena, Dama-sonova reneta, bellefleur, Kaselska reneta, voščenska, Jakob Lebel, bobovec, beli ananas. I. vrsta po Din 12.50, II. vrsta po 10 Din.
2. **Pritlične jablane:** Landsberška reneta, bellefleur, Lord Suffolk, čellini, Bismark, rdeči astrahan, Viljem Transparentovec, Jakob Lebel, Deanov Kodlin, po 20 Din.
3. **Pritlične hruške:** Avraška, Pastorovka, Dielovka, Abreška krasotica, Vojvodina Elza, Klapovka, po 20 Din.
4. **Marelice** (omejeno število) po 25 Din.

Visokih žlahtnih hrušk, moštnic in češpelj letos ne bo na prodaj, pač pa prihodnje leto. Naročila, ki se morajo zaarati, sprejema Kmetijska družba že sedaj in je v interesu naročnikov, da se čimprej prijavijo s svojimi naročili. Družba si pridržuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravno vrsto, če bi naročena vrsta že pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. Naročitve se sprejema samo do 28. februarja t. l. Manj kot 10 dreves se ne bo poslalo. Stroški za ekspedicijo za vsak ovoj po 20 Din.

Telefon števil. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Stanje vloženega denarja nad 180 milijonov dinarjev.

(Gрадска штедионіца)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 720 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni dnevni v tekočem računu najvišje možne obresti. Jamstvo za vse vloge in bresti tudi tekočega računa je v čje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilnišnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vpravi radi tega nalagajo sodišča denar ne oletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani niti, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Zahtevajte vedno
„Gazela“
milo!

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje Vidic-Knez, tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše, preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zarezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko.

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba.

TISKARNA
in litografski umetniški zavod
J. BLASNIKA
nasledniki
V LJUBLJANI, BREG 10-12

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih in litograf. del, izvršujoč jih prvovrstno in po zmerni cenah.

Knjigotisk **Offsettisk**

V zalogi ima
obratno zadržne tiskovine.
Iz založništva knjig priporoča naj-novejše knjige:

ROBINSON
z barvastimi slikami za mladino.
Vešan Din 10.—, broširan Din 15.—.

REGINA
povest uboge služkinje, ki je postala imenitna gospa. — Broširano Din 5.—.

OBČINSKO DETE
humoristična povest novorojenčka, ki je prehajal iz rok v roke in bil trikrat krščen. Cena Din 15.—.

ZELENI KADER
resnični medvojni doživljaji četašev iz bosenskih in dalmatinskih hribov. Vrlo zanimivo. Cena-broš Din 14.—.
Pri naročilu posameznih izvodov je poslati denar naprej in 50 para za poštnino.

CHEMO-TECHNA
LJUBLJANA

Arborin,
priznано sredstvo zoper sadne škodljivce, razkuževalna sredstva:

Saneolin
Sanitol
Sanoform nadalje: cepilno smolo, mazavo mlo in slične izdelke proizvaja in razpošilja domača tvrdka:

CHEMOTECNA
družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg števil. 10.

Najboljše dušičnato gnojilo
za vse zemlje in vse rastline je

Čilski soliter

ki se ga dobi pri
Kmetijski družbi v Ljubljani.

Njegova poraba je priprosta, učinek pa hiter in gotov. Vsebuje rastlinsko hranilo dušik, ki največkrat primanjkuje našim zemljam.

Vsa potrebna pojasnila in tiskana navodila o pravih i porabi tega in drugih umetnih gnojil, o umnem obdelovanju zemlje podaja na pismena vprašanja **brezplačno.**

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 16.

Stole,
trpežne in lepo izdelane, priporoča Teharska lesna industrija, pošta in postaja Štore pri Celju. Razpošilja na drobno in debelo. **Zahtevajte cenik!**

la KNOCH-JERMENA ZA POGON
vedno na skladišču

A. LAMPRET
Ljubljana,
Dunajska cesta 22.
Telefon 247.

Mala naznanila.

...vsega besede je naprej plačati 50 para v uc-
arju ali znanikah, najmanj pa skupaj Din 8.—, si-
cer se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25.
v mesecu se zaključijo spreemanje oglasov.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Žnidaršičeve panje

precizno izdelane z vsemi pritlikinami nudi po-
ceni Fr. Osterman, Braslovce. 366

Semenski fižol.

Oddajam prvovrstni (pri zrnju izbran) semenski
fižol kakor: ribničana, prepelčarja in mandalona,
proti zamenj navadnega fižola goraj omenjenih
vrst z malim nadplačilom. Franc Pogačnik, Ljub-
ljana, Dunajska cesta 36. 359

Bencin motorje

„novi patent“, ki nikdar ne zamrznejo od 3 in pol
PS naprej približno Din 9000, posredniki od
Din 1400 naprej, matilnice navadne, pa tudi do
170 cm široke za veleposestva s popolnim čišče-
njem žita, mlinске kamne, popolne domače mline,
kompletni gajer „Expres“ z 1—4 žagami, že za
2 PS silo, mize z cirkularno žago, tudi z elektrifi-
čnimi motorji ter vse druge kmetijske sirote pri-
poročila. Božič, Grabštani, Korosko (Gratzenstein,
Avstrija). 21

Jari ječmen

za pomladansko setev „Kirsches“ prvovrstno se-
me je na prodaj na veleposestvu Steinhol, pošta
Gornja Radgona. 20

Cepljene trte

na rip. portalis: veliki rizing, beli ranfol, tronta,
1. vrsta po 1 Din, prodaja Franc Rauli, Kukova,
pošta Juršinci pri Ptuj. 19

Oskrbnik

kmet, naobražen, z dolgoletno prakso na velepo-
sestvih, prosi za primerno službo. Nastop spo-
mladi. Cenjene ponudbe na upravo „Kmetovalca“. 18

Sadna drevesa

oddaja za spomladansko saditev. Drevesa so prvo-
vrstna, cena zmerna. Pri večjem odjemu popust.
Ivan Sevnik, posestnik, Župevec, p. Brežice. 17

Prima semenski oves

presejan, češki, ki je dal 26 q pro ha, ima na pro-
daj po 350 Din za 100 kg Franc Malasek, Grm,
p. Novo mesto. Večje se računajo posebej. Za-
btevalje vzorce. 16

Dobro konjsko seno,

več vagonov, ima na prodaj Josip Lenarčič na
Verdu pri Vrhniki. (Cena po dogovoru). 15

Lepa krava simodolka

dobra mlekarica s teličico in vodna sesalka cilin-
derca št. 21 ste na prodaj pri Franc Vrtačniku,
Vtč 44 pri Ljubljani. 34

Absolvent

Grmske kmetijske šole, izobražen v vseh kmetij-
skih strokah, s prav dobrimi izpričevali, želi na-
stopiti službo ekonoma-safarja. Ponudbe na upravo
„Kmetovalca“. 36

Posestvo se prodaja

radi neurejenih razmer, s tremi orali vinograda,
sadovnjakom, gozdom, hišo, z modernim urejenim
inventarjem, vrtom in vodnjakom pred hišo, le-
žeče četrte ure od postaje Videm-Krško. Ponudbe
na upravo „Kmetovalca“. 35

Gepelj

(vitell), stoječ, skoraj nov, ima na prodaj radi
selitve za 2000 Din Ana Frčelj, Zasp št. 41, po-
šta Bled. 3

Najstarejši ljudje

ki so že marsikaj prešli in preživeli in si tedaj mogli pridobiti
izkušnji, slišimo vedno in vedno govoriti, da se pri bolečinah
in trganju v križu, udih, pri zobobolu pokazuje kot zanesljiv
ublažitelj bolečin skozi 27 let priljubljeno domače sredstvo
Fellerjev blagodišeči „Elsafluid“. Drgnenje in umivanje z Elsa-
fluidom lajša tudi najvztrajnejše bolečine, krepi in osvežuje mi-
šičevje in živce, jača utrjene oči, varuje pred nahodom in

Posamezna steklenica Elsafluida se dobi v lekarnah in sorodnih trgovinah po znižani ceni za 9 Din.

Upravnik (šaffer),

absovent vinorejske in sadjarske šole z dolgo-
letno prakso, priden, pošten, zanesljiv, se na-
stalo službo sprejme. Ponudbe s prepisi sprice-
val dosedanjih služb in z zahtevo plače na
Upravo „Kmetovalca“. 355

Ugodna prilika za nakup!!!

Radi preuredbe gospodarskega obrata ima na
prodaj FRANC KOSAK, posestnik na Grosupljem,
več lepih plemenskih in molznih krav (tudi s te-
leti in telci lastne reje od izbranih staršev. Proda
se tudi 1 zelo lep plemenski bik, dve in pol leti
star, simodolske pasme, in 1 par lepih, težkih,
vsuskozi zanesljivih konj (pravom konj in ko-
bila). Istotam je na prodaj tudi več dobrih, težih
sank, več lojterskih in drugih gospodarskih voz,
1 nov samski vozček (zapravljenec) in 1 lep
kolesel, nekaj novejšega poljedelskega orodja,
kakor njivskih bran in Sackovih plugov ter dru-
gega gospodarskega orodja. Vse si je treba na
mestu ogledati. 356

Hrušove in jabolčne divjake,

in sicer 7—10 mm debele in 50—100 cm visoke.
Cena za 1000 komadov 500 Din. Prvovrstno čisto
jabolčno drevice, visokodebno, močno, najboljši
vrst, cena 12.50 za komad, ima na prodaj Ignacij
Verbič, drevničar, pošta Dramlje pri Sentjurju
ob južni železnici. 10

Majer

oženjen, z največ dvema odraslima otrokoma,
vešč živinoreje, poljedelstva in vinogradništva
dobi službo. Naslov pove uprava „Kmetovalca“. 7

Konjskega hlapca

kateri zna vsa poljska dela in ima veselo do
plemenih kobil in kravarja h goveji živini, sta-
rejšo moč, sprejme janko Vilar, posestnik, Dob
pri Domžalah. 5

Kupujemo zlato, srebro,

platin, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne
odpadke po najvišjih cenah. (Večje množice pre-
zvajamo osebn). Tovarna za ločenje dragih ko-
vin Ljubljana, Spod. Siska (Jernejeva c. 8.) 31

Srednje posestvo

z celim inventarjem, pol ure od Bleda se prodaja
Več se izve pri M. Arh, Bodešce 14, pošta Bled. 30

Lep vinograd

poldrug oral obsežen v Metliki se prodaja! Izbor
pridelek! Proda se tudi zidana pristava z velikim
vrtom, klet o in velikim magazinom ob cesti. Pre-
uredi se brez posebnih stroškov za stanovanje in
ohr. Končno je istotam napredal 5 in pol oralov
obsežne kostonjeve hote. Pojasnila o prodajalcu
dale uprava „Kmetovalca“. 23

Štiri voze sladkega sena,

lesen čebelnjak za 16 A.-Ž. in 8 drugih panjev, ki
se razloži, lege za prevajanje čebel, 6 obliženih
A.-Ž. panjev in drugo čebelarско orodje ima na
prodaj L. Fürsager, Radovljica. 25

Štelaže za špecerijo

za manufakture in drugo, nove lepe iz macesna,
lepe pulte itd. prodaja: L. Fürsager, Radovljica. 26

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljalje to
sredstvo vedno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali
nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo za-
vrže! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahte-
vajte specielne ponudbe. Glavna zaloga: Droge-
rija „SANITAS“, Celje in Ljubljana. 348

Motna vina čistiti

lo trpka, ter prekislja omiliti je zelo enostavno!
Na zalogi imamo specielno francosko želatino
„Lainé“ tvrdke Clermont & Quigard, Paris. K
vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zakte-
vajte cene! Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“,
Celje in Ljubljana. 349

Kupim 1000 divjakov

jablčnih, enoletnih, prvovrstnih. Na prodaj imam
visokodebne jabolane 150 do 180 cm visoke. Vin-
cenc Strmljan, Tenetiše st. 1, p. Litija. 27

Prvovrstnega vrtnarja

se išče za grajski vrt, predvsem veskara za cve-
tice in zelenjavo. Prednosti imajo oženjeni brez
otrok, srednje starosti, ki znajo tudi nemško. Pro-
sto stanovanje, kurjava, razsvetljava (elektrika) in
druge ugodnosti. Stano doživljensko meso. Plača
po dogovoru. Nastop čimprej. Ponudbe z navedbo
starosti in kratkim opisom dosežanj služb pod
„Periketen vrtnar“ na upravo „Kmetovalca“. 29

Knjiga „Tisoč in ena noč“.

Zbirka pravljic z Jutrovega. Za odrasle priredil
Andrej R. Kape. II. zvezek. Založila Učiteljska
tiskarna. Strani 323. Cena 50 Din. — Priljubljenih
orientalskih pravljic „Tisoč in ena noč“, ki so se
svojčas celo v nemškem jeziku citale med našo
inteligenco, je izšel sedaj že drugi zvezek za odr-
asle. Prvi zvezek, ki je izšel v isti založbi in
stane 40 Din, se je zelo priljubil našim knjižni-
cam, ker ga rado bere vse od preprostega seljaka
do mestne inteligence. Niti manj lepo je ilustriran
drugi zvezek, z naslovno sliko v barvo. Ista in
drugimi, ki so tudi prav dobro pogode. Jezik je
lahak, razumljiv in kar ni dovolj lepo in bajno
opisano z besedo, izpolnjuje fantazijo še slika.
Drugi zvezek prinaša pravljice: Šaomon in kra-
lica iz Sabe. — Nar al-Din Ali in lepa Perzi-
janka. — Zgodba o kralju Umarju, sinu al-Na-
mana, in njegovih sinovih Šarkanu in Zau al-
Makanu. Posebno v zimskih večerih so priljub-
ljeno čtivo te pravljice. — Za mladino je izšla v
isti založbi posebna zbrana zbirka pravljic „Tisoč
in ena noč“. Nobena knjižnica ne sme pogrešati
teh knjig in jih toplo priporočamo vsem priate-
ljem lepe knjižice. 33

Fižol!!!

dobite ceneje nego otrobe, popolnoma zdravo blago
za prehrano po Din 170 za 100 kg pri Fran Poga-
čnik, Ljubljana Dunajska c. 36. 32

Večje posestvo

v najboljšem stanju se odda takoj za dobo 10 let
v najem z vsemi gospodarskimi poslopi, orodjem
in živino. Pogoj zelo ugodni. Marijana Volčič, Go-
dešice, p. Škofja Loka. 28

Priporočamo sledeča zdravila:

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura zoper
slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake
vrste. Pol litra stekla. 20 Din. Za uspešno
zdravljenje je porabiti 3 steklenice.
Rastlinski krepilni eliksir. Krepi želodec in dviga-
tek. Steklenica 15 Din.
Lecithin kroglice z železom. Za živčno oslabele,
nervozne in od duševnega in telesnega dela
izmučene. Škatla 24 Din.
Rastlinski čistilni prašek. Čisti želodec in kri.
Škatla 10 Din.
Migrenol. Tablete proti glavobolu, trganju in vro-
čici. Tuba 15 Din.
Kapičice zoper slabosti. Se jemljejo na sladkorju
ali na vodi. Posebno na poti ne bodite brez
njih! Steklenica 10 Din.
Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revma-
tizem in trganje. Steklenica 14 Din.
Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine
v prsih: 16 Din.

Za živino:

Bosulin svečice, zoper srmančino vnetje ter jalo-
vost krav in telic. Z živinozdravniškim navo-
dilom 30 Din.
Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje pra-
sičev. Izborni preizkušni pri boleznih na pre-
bavilih in zaprtju. Z živinozdravniškim opi-
som 12 Din.
Hesalin uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih
živalih. Tuba z navodilom 8 Din.
Konjski cvet. Fluid za mazanje, staro, izborno-
zdravilo. Steklenica 15 Din.
Rodilni prah za živino, Škatla 5 Din.
Zdravilno mazilo za živali. Celi rane in suhi hra-
ste. Tuba 10 Din. — Za vse te izdelke za-
hvale na razpolago! V zalogi vsa druga zdra-
vila. Izdeluje in razpošilja z navodili samo:
Lekarna Mr. STANKO HOČEVAR,
Vrhnika 96.

kljubuje hladnemu zraku. Z vodo pomešan je dobrodejen za
grgranje, za grlo in usta. Od znotraj in od zunaj močnejši, iz-
datnejši in krepkejšega delovanja kot francosko žganje in naj-
boljši kosmetikum te vrste, 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni
steklenici za 63.— Din, 12 dvojnatih ali 4 velike specialne
steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih
steklenic za 250 Din že obenem z zabojem in poštino razpo-
šilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubič Donji,
Elsatrg 333, Hrvatska.